23 Αυγούστου 2022

Ἄξιον Ἐστί (Βασίλειος Γοντικάκης Ἀρχιμανδρίτης)

Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Βασίλειος Ιβηρίτης (Γοντικάκης) / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

«Παρθενική πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί, ...συνεκάλεσε γάρ ἡμᾶς ἡ ἁγία Θεοτόκος,...τό ἐργαστήριον τῶν δύο φύσεων, ...ἡ παστάς, ἐν ᾗ ὁ Λόγος ἐνυμφεύσατο τήν σάρκα...».

Ὅλος αὐτός ὁ Παράδεισος τῆς θείας Λειτουργίας καί τοῦ ναοῦ τούτου, ὅλη ἡ καινή κτίσις ὀφείλεται στήν Κυρία Θεοτόκο. Καί ὅποιος δέν ὁμολογεῖ τήν Παναγία, Παρθένο Θεότοκο, «χωρίς ἐστι τῆς Θεότητος». Αὐτό τό ὄνομα τῆς Θεοτόκου ὅλον συνιστᾶ τό μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας.

Καί πρό ἡμερῶν κάποιος νέος μοναχός ρώτησε ἕνα γέροντα ὀγδόντα ἐτῶν, πού ζῆ χρόνια στό Ὄρος: «Γέροντα, τί κατάλαβες τόσα χρόνια πού ζῆς ἐδῶ; Τί πρέπει νά προσέξη ὁ μοναχός, γιά νά σωθῇ;» Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀγράματου καί σοφοῦ γέροντα ἦταν σύντομη καί σαφής: «Νά πιστεύης ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεάνθρωπος καί ἡ Παναγία Μητέρα Του Θεοτόκος καί Παρθένος».

Μά γιατί νά δίδεται τόση σημασία στήν ὀρθή πίστι στόν Θεάνθρωπο Κύριο καί στήν ἀειπάρθενο Θεοτόκο; Γιατί τόσο νά ἐπιμένη σ᾽ αὐτό τό σημεῖο ὁλόκληρη ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀπό τούς μεγάλους Πατέρας μέχρι τόν τελευταῖο μοναχό;

Σ᾽ αὐτό τό σημεῖο μᾶς βοηθᾶ πολύ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μέ ὅσα γράφει στήν πρός Γαλάτας ἐπιστολή του: «Πρό τοῦ ἐλθεῖν τήν πίστιν ὑπό νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τήν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι». Πρίν ἔλθη ἡ πίστις, ἡ καινή κτίσις μέσα στήν ὁποία ζοῦμε τώρα, ἤμασταν κλεισμένοι καί ἐφρουρούμεθα ἀπό τό νόμο ἀναμένοντας «τήν μέλλουσαν πίστιν». Ἀλλά ὁ νόμος δέν μπορεῖ νά μᾶς σώση. Δέν μπορεῖ νά μᾶς δώση αὐτό πού ζητᾶμε. Ὁ νόμος εἶναι μιά κατάρα.

Εἶναι μιά φυλακή. Τό πολύ-πολύ νά ἀποδειχθῆ, νά γίνη μιά φρουρά, μιά προφύλαξι. Δέν μπορεῖ ὅμως νά μᾶς δώση αὐτό πού βαθειά λαχταρᾶ ἡ φύσι μας.

Ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπο κατ᾽ εἰκόνα ἰδική Του καί ὁμοίωσι. Ὅπως λέει ὁ ἀββᾶς Ἰσαάκ, «ἐκ τῶν ἀρχεγόνων στοιχείων» ἔπλασε τό σῶμα μας. Καί ἐνεφύσησε σ᾽ αὐτό πνεῦμα ζωῆς. Μᾶς ἔδωσε «μοῖραν Θεοῦ», κατά τόν Μέγα Βασίλειο. Ἔτσι θά μπορούσαμε ἐμεῖς, ὑπακούοντας στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά φτάναμε στό καθ᾽ ὁμοίωσιν, στή θέωσι. Ἐμεῖς ὅμως δέν τό κάναμε. Παρακούσαμε τοῦ Κτίσαντος ἡμᾶς. Ἀμαυρώσαμε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέ τήν ἰλύν τῶν παθῶν. Καί δέν μπορούσαμε πιά νά ἐλευθερωθοῦμε. Δέν μπορούσαμε νά ἐπανέλθωμε στόν παράδεισο, νά βροῦμε τό δρόμο πρός τή θέωσι.

Καί γεννᾶται τό ἐρώτημα: Ὁ Θεός δέν μποροῦσε νά μᾶς σώση; Αὐτός εἶναι Θεός. Σ᾽ αὐτόν ὅλα εἶναι δυνατά. Δέν θά μποροῦσε νά μᾶς ἐπαναφέρη πάλι στόν παράδεισο πού ἐχάσαμε;

Ἡ ἀπάντησι δέν εἶναι τόσο εὔκολη καί ἁπλή. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι κάτι μεγάλο, ὅπως ἐλέχθη. Εἶναι προικισμένος μέ τήν ἐλευθερία. Εἶναι κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ. Καί πρέπει νά συνεργήση γιά τή σωτηρία του. Ἀλλοιῶς ἡ διά τῆς βίας καί παρά τή θέλησί του σωτηρία εἶναι κόλασι γιά τόν ἄνθρωπο, ἐξαφάνισι καί ἐξουδετέρωσι τῆς δυνατότητας πού τοῦ χάρισε ὁ Θεός νά μπορέση νά γίνη Θεός κατά χάριν. Γι᾽ αὐτό ὁ Θεός περίμενε αἰῶνες καί γενεές. Γιά νά βρεθῆ τό κατάλληλο πρόσωπο, ἐκεῖνο πού οἰκείᾳ βουλῇ, μέ τή θέλησί του, ἐλεύθερα θά ἔλεγε ναί στό Θεό. Θά ὑπάκουε στό θεῖο θέλημα γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Καί ὅταν ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε ὁ Θεός τόν Υἱόν Αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό νόμον, ἵνα τούς ὑπό νόμον ἐξαγοράση, ἵνα τήν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Τό πλήρωμα τοῦ χρόνου εἶναι ἡ Παρθένος. Σκοπός τῆς δημιουργίας ἦταν νά γεννηθῆ ἡ Παρθένος. Ὅταν αὐτή παρουσιάστηκε, ὅταν αὐτή γεννήθηκε, βρέθηκε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πού θά διόρθωνε τό πταῖσμα τῶν

πρωτοπλάστων. Θά γεννοῦσε τόν Σωτῆρα. Θά ἀνεδεικνύετο Θεοτόκος. «Θεοτόκε Παρθένε, ἡ τεκοῦσα τόν σωτῆρα, ἀνέτρεψας τήν πρώην κατάραν τῆς Εὔας...»

Αὐτή εἶναι ἡ καλή ἐν γυναξί. Ἡ τῷ Θεῷ προορισθεῖσα γενέσθαι μήτηρ αὐτοῦ. Ἡ προεκλεχθεῖσα ἀπό πασῶν τῶν γενεῶν. Αὐτή πού ἦταν ἄμωμος καί ἀμόλυντος. Πού ἀπό τή βρεφική ἡλικία εἰσῆλθε εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων. «Τῶν Ἁγίων εἰς Ἅγια ἡ Ἁγία καί ἄμωμος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εἰσοικίζεται...».

Ἐκεῖ μένει. Τρέφεται κατά τό σῶμα μέ τροφή ἀγγέλων. Τρέφεται κατά τόν νοῦν μέ οὐράνια νοήματα. Δέν ζῆ γιά τόν ἑαυτό της. Ζῆ γιά τό Θεό. Καί φθάνει στήν ὡριμότητα ἐκείνη νά δεχθῆ τόν ἀρχαγγελικό ἀσπασμό. Νά πῆ ναί στό Θεό. Νά πῆ τό «γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου» στόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ: Ἄς γίνη σέ μένα, στήν ψυχή καί στό σῶμα μου, κατά τό ρῆμα σου, κατά τήν θέλησι τοῦ Θεοῦ. Καί ἀρχίζει νά σαρκοποιῆ τόν Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ. Καί ἀναδεικνύεται Θεοτόκος.

Δέν διῆλθε δι᾽ αὐτῆς ὡς διά σωλῆνος ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι ἄλλος ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί ἄλλος ὁ Υἱός τῆς Παρθένου. Ὁ Θεάνθρωπος, ὁ εἷς Θεός μέ δύο φύσεις, εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί ὁ Υἱός τῆς Παρθένου. Καί ὅποιος αὐτό δέν πιστεύει, ἐκπίπτει τῆς υἱοθεσίας πού ἔχει ἐπαγγελθῆ, πού εἶναι ὑποσχεμένη στούς πιστούς.

Αὐτή σαρκοποιεῖ διά τῶν ἰδίων ἀχράντων αἱμάτων της, τῇ ἐπισκιάσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τόν Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ, τήν εὐδοκία τοῦ Πατρός. Αὐτή ἀναδεικνύεται ἡ κλίμαξ δι᾽ ἧς κατέβη ὁ Θεός καί ἡ γέφυρα ἡ μετάγουσα τούς ἐκ γῆς πρός οὐρανόν. Αὐτή εἶναι τό μεθόριον τῆς κτιστῆς καί ἀκτίστου φύσεως καί οὐδείς ἄν ἔλθοι πρός Θεόν, εἰ μή δι᾽ αὐτῆς τε καί τοῦ ἐξ αὐτῆς Μεσίτου.

Εἶναι ἡ οὐρανώσασα τό γεῶδες ἡμῶν φύραμα. Διά τῆς προσφορᾶς τοῦ καθαροῦ καί ἀμόλυντου ἑαυτοῦ της ἀρτοποιήθηκε ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Μπῆκε στό ἀνθρώπινο φύραμα ἡ ζύμη τῆς Βασιλείας. Ἔκαμε τή γῆ οὐρανό, τήν κτίσι δυνάμει παράδεισο.

Αὐτή εἶναι τό πέρας τῶν προφητικῶν προρρήσεων. Αὐτήν προκατήγγειλαν ἄνωθεν οἱ Προφῆται στάμνον, ράβδον, τράπεζαν, χρυσοῦν θυμιατήριον, ὅπως ἀκούσαμε νά ψάλουν οἱ ψάλται κατά τήν ὥρα πού ἐνεδύετο τήν ἀρχιερατική στολή ὁ Ἀρχιερεύς. Καί αὐτή ἡ ἔνδυσις τοῦ Ἀρχιερέως τήν ἀνάληψι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπό τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ εἰκονίζει. Καί ὅπως δέν ἦταν δυνατή ἡ πλάσις τοῦ ἀνθρώπου πρίν ὑπάρξη ὁ πηλός, ἔτσι καί μετά τήν πτώσι δέν ἦταν δυνατή ἡ ἀνάπλασι, χωρίς νά γίνη ἡ φύσι μας ἔνδυμα τοῦ κτίσαντος. Σ᾽ αὐτήν λοιπόν τήν Παναγία Παρθένο καταλήγουν καί πέρας λαμβάνουν ὅλες οἱ προφητεῖες καί προτυπώσεις. Ἡ βάτος, ἡ κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ, ἡ θάλασσα ἡ ἐρυθρά, τό ἀλατόμητον Ὄρος αὐτήν προεμήνυαν.

Ἀλλά καί ὅλη ἡ δημιουργία- χρόνος καί ἱστορία-σ᾽ αὐτή βρίσκει τήν καταξίωσι καί

χαρά της. «Ἐπί σοί χαίρει, κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις...». Εἶναι ἐκείνη ἐν ᾗ θεωροῦσα ἡ κτίσις ἀγάλλεται.

Καί οἱ θεῖοι μελωδοί, γιά νά ἐκφράσουν τό ἄρρητο κάλλος τῆς Παρθένου, ἐπιστρατεύουν ὅλη τή δημιουργία, φέρουν ὅλες τίς λαμπρές εἰκόνες τῆς φύσεως. Καί τήν ὀνομάζουν ἄρουραν εὔκαρπον, θάλασσαν καί πέλαγος χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος, ὄρθρον φαεινόν, φωτεινήν νεφέλην, ἄμπελον εὐκληματοῦσαν, ἐλαίαν κατάκαρπον, περιστεράν ἀμόλυντον. Καί καταλήγουν καί καταλαβαίνουν οἱ ψαλμωδοί τήν ἀδυναμία τους, καί ὁμολογοῦν: «Ὑπερίπταται, Θεοτόκε ἁγνή, τό θαῦμα σου τήν δύναμιν τῶν λόγων».

Ξεπερνᾶ τό θαῦμα καί τό ἄρρητον κάλλος τῆς Παρθένου τό θαῦμα καί τό κάλλος τῆς δημιουργίας. Καί ἕνας Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας ἑρμηνεύει τό λόγο τοῦ Θεοῦ, διά τοῦ ὁποίου χαρακτηρίζει τά δημιουργήματά Του «καλά λίαν», μέ τό πρόσωπο τῆς Παρθένου: Τό «καλά λίαν» ἀναφέρεται στό κάλλος καί τήν καλωσύνη τῆς Παρθένου. Εἶναι καλά, γιατί ὁδηγοῦν στήν Παρθένο, καταλήγουν σ᾽ αὐτήν πού εἶναι ἡ «καλλονή τοῦ Ἰακώβ». Ὁ Θεός μέσω ὅλης τῆς δημιουργίας διέκρινε τό σκοπό, τό τέλος, τόν ἀνθό της, πού εἶναι ἡ Παρθένος. Γι᾽ αὐτό εἶδε καί ὀνόμασε καλά λίαν τά πάντα.

Σ᾽ αὐτήν καί δι᾽ αὐτῆς χρόνος καί φύσις καινοτομοῦνται. Τότε λοιπόν πού παρουσιάζεται ἡ Παρθένος, ξαναμπαίνομε στόν παράδεισο τῆς ἐλευθερίας καί τοῦ θείου κάλλους. Ξαναπαίρνουμε τήν υἱοθεσία. Μποροῦμε νά γίνωμε παιδιά τοῦ Θεοῦ. Καταγλαΐζεται ὄντως ὁ κόσμος. Εἶναι ἡ «μόνη κοσμήσασα τήν ἀνθρωπότητα τῷ τόκῳ αὐτῆς». Ὅλο τό κάλλος τῆς Παρθένου εἶναι ἔσωθεν. Εἶναι ὁ καρπός τῆς κοιλίας της, εἶναι ὁ Υἱός της, τό φῶς τοῦ κόσμου. Τώρα ὁ κόσμος φωτίστηκε, ἔγινε καινός. Ἔγινε τό σπίτι μας. Μποροῦμε νά ζήσωμε, νά τραφοῦμε, νά σωθοῦμε ἀπό τόν Υἱόν τῆς Παρθένου καί Θεόν ἡμῶν.

Τώρα δέν εἴμαστε δοῦλοι τοῦ νόμου, ἀλλά φίλοι τοῦ Χριστοῦ. «Ἐγώ δέν σᾶς λέω δούλους, ἀλλά φίλους, γιατί ὅσα ἤκουσα παρά τοῦ Πατρός μου σᾶς τά ἐγνώρισα». Μποροῦμε νά ἀπολαύσωμε τήν υἱοθεσία, νά ξαναγίνωμε παιδιά τοῦ Θεοῦ καί κατά θέσι παιδιά τῆς Ἀειπαρθένου, τήν ὁποία μᾶς ἐμπιστεύθηκε διά τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ὡς Μητέρα. Τώρα ὅλα κινοῦνται, ἱερουργοῦνται πνευματικῶς μέ ἄλλους νόμους. Τώρα προχωροῦμε πρός τό Πάσχα, τό Χριστό. Τήν ὁδό, τήν διάβασι, τό ξεπέρασμα, τήν ἐπέκτασι. Καί ὁ μακαρισμός τῆς γυναικός ἐκ τοῦ ὄχλου, πού εἶπε γιά τόν Ἰησοῦ: «μακαρία ἡ βαστάσασά σε καί μαστοί οὓς ἐθήλασας», συνεπληρώθη ἀπό τόν Κύριον καί τόν Υἱόν της μέ τό: «Μενοῦνγε, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί φυλάσσοντες αὐτόν».

Καί τοῦτο πολλές φορές ἑρμηνεύεται ἀπό τούς ἐκτός τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας

σάν ὑποτίμησι τῆς Παρθένου, ἐνῶ εἶναι ἐπαύξησι τοῦ μακαρισμοῦ της καί ἐπέκτασι καί ἄπλωμα τῆς εὐλογίας τῆς Θεοτόκου σ᾽ ὅλους: Δέν εἶναι μόνον αὐτή μακαρία. Δι᾽ αὐτῆς, τῆς ἀειμακαρίστου καί παναμώμου, μποροῦν ὅλοι νά γίνουν μακάριοι. Αὐτή εἶναι πού ἄκουσε τό Λόγο τοῦ Θεοῦ διά τοῦ ἀγγέλου, τόν δέχτηκε ὑπάκουα καί ἀγνά. Καί δέν τόν φύλαξε μόνο, ἀλλά συνεκράθη μέ αὐτόν καί σαρκοποίησε καί γέννησε τό Θεάθρωπο Κύριο. Καί ἁγιάστηκε ἡ ἴδια ἐξ αὐτοῦ. Καί ἔγινε Παναγία. Γιατί ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ παρθενικήν μήτραν ἡγίασεν τῷ τόκῳ αὐτοῦ. Καί τώρα κάθε ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀκούση τό Λόγο τοῦ Θεοῦ. Νά τόν φυλάξη μέσα του. Καί, κατά τό ὑπόδειγμα τῆς Παρθένου, νά συλλάβη τή χαρά τήν ἄφατη καί νά γίνη κατά χάριν μήτηρ Θεοῦ. Καί μᾶς διαβεβαιώνει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ νέος Θεολόγος: «Μακάριος ὁ τό φῶς τοῦ κόσμου ἐν ἑαυτῷ μορφωθέν θεασάμενος, ὅτι αὐτός ὡς ἔμβρυον ἔχων τόν Χριστόν, μήτηρ αὐτοῦ λογισθήσεται, καθώς ἐκεῖνος ὁ ἀψευδής ἐπηγγείλατο· «Μήτηρ μου» λέγων «καί ἀδελφοί καί φίλοι οὗτοί εἰσι». Ποῖοι; «Οἱ ἀκούοντες τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί ποιοῦντες αὐτόν». Αὐτή εἶναι ἡ Θεοτόκος δι᾽ ἧς ἔλαμψεν ἡμῖν ὁ Ἐμμανουήλ πού ἀνέτρεψεν τήν πρώην κατάραν τῆς Εὔας. Αὐτή εἶναι πού ἔγινε μήτηρ τῆς εὐδοκίας τοῦ Πατρός. Καί ἦλθε ἡ καινή κτίσις. Καί φωτίζει τά πάντα ὁ Χριστός, τό φῶς τοῦ κόσμου. Καί σκέπει τά πάντα ἡ Θεομητορική στοργή τῆς Παναγίας. Καί ὑπάρχουν οἱ φίλοι τοῦ Χριστοῦ, τά ὑπάκουα παιδιά τῆς Παναγίας. Πού μιμοῦνται τή ζωή της κατά δύναμιν, πού δέχονται τήν εὐλογία τοῦ Υἱοῦ της. Καί ἔλκονται καί νικῶνται ἀπό τή στοργή της. «Χαῖρε, στοργή, πάντα πόθον νικῶσα». Καί δέχονται ἐπισκέψεις ἀρχαγγελικές.

Ἕνα τέτοιο ὑπάκουο παιδί τῆς Παναγίας, ἐκλεκτός ἐν μοναχοῖς, εἶναι καί ὁ ἀνώνυμος ὑποτακτικός πού δέχτηκε ἀπό τόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ τόν οὐράνιο ὕμνο στό λάκκο τῆς Καψάλας. Σταματᾶνε οἱ σκέψεις, οἱ ἰδέες, καί ἐκβλύζουν τά πάντα σ᾽ ἕνα ὕμνο δοξολογίας, αἶνο καί μακαρισμό τῆς Παρθένου Θεοτόκου: «Ἄξιον ἐστίν ὡς ἀληθῶς...». Εἶναι ὁ ὕμνος πού ἐψάλη ἀπό τόν Ἀρχάγγελο. Εἶναι τό μεγαλυνάριο πού συγκεντρώνει ὅλους τούς ὕμνους καί προχωρεῖ ἀπό τό λάκκο τοῦ Ἄδειν στή θάλασσα τῶν χαρισμάτων τῆς Παναγίας. ἔκαμε δῶρο τήν πέτρα πού χαράκτηκαν τά λόγια τοῦ ὕμνου, τόν ἀγγελοδίδακτο ἦχο, καί τήν ἅγια εἰκόνα τῆς Θεοτόκου μπροστά στήν ὁποία ἔψαλε ὁ ἄγγελος.

Καί αὐτός ἔφυγε. Ἔμεινε ἄγνωστος καί ἀνώνυμος. Τοῦ φτάνει νά ζῆ μέ τούς ἀγγέλους ἐσαεί καί νά ψάλλη μέ τίς οὐράνιες χοροστασίες τόν ὕμνο τῆς Παρθένου, τό «Ἄξιον ἐστί». Καί νά μετέχη τῆς χάριτος τοῦ ἀνωνύμου ὀνόματος, πού εἶναι ὁ Κύριος. Καί ὁ ἀνώνυμος μοναχός χαίρεται μόνον ὅταν ἐμεῖς χαιρώμαστε τή χαρά τῶν ἀγγέλων καί ὑμνοῦμε τή Θεομήτορα καί δεχόμαστε τή θεία της εὐμένεια. Καί αὐτό εἶναι τό ὄνομα του, ὁ πλοῦτος του, ἡ ζωή του, ἡ τρυφή του, ἡ δόξα καί ἡ ἀνάπαυσί του· νά μήν ἔχη ἀνάπαυσι (Ἀποκ. δ’, 8) καί νά ψάλλη διά παντός μετά τῶν μακαρίων πνευμάτων τό «Ἄξιον ἐστί» τῆς Παρθένου. Καί τό «ἄξιον τό ἀρνίον» τῆς

Ἀποκαλύψεως (ε’, 12).

Καί ὁ ὕμνος αὐτός ἔγινε ὕμνος παναγιορείτικος. Ὕμνος πανορθόδοξος. Ὕμνος πού μπῆκε στήν καρδιά τῆς θείας λειτουργίας. Καί ἡ εἰκόνα τοῦ «Ἄξιον ἐστίν τοποθετήθηκε στήν κεντρικώτερη καί ψηλότερη θέσι τοῦ συνθρόνου στό ναό τοῦ Πρωτάτου. Καί στήν θεία ἀναφορά, ἀφοῦ θά ὑμνήση ὁ Ἱερεύς τό Θεό μέ τούς λόγους: «Ἄξιον καί δίκαιον σέ ὑμνεῖν, σέ αἰνεῖν, σοί εὐχαριστεῖν...», καί μετά τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων ὁ λαός ἐκφώνως καί ἐμμελῶς ψάλει τό «Ἄξιον ἐστίν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τήν Θεοτόκον...». Ἀφοῦ δοξολογηθῆ καί ὑμνηθῆ, ἀναπεμφθῆ εὐχαριστία στόν ἀόρατο καί ἀκατάληπτον Θεό, δοξολογοῦμε καί τήν ἀειπάρθενο κόρη, τή Θεοτόκο Μαρία, τῶν ἀσωμάτων τό ἄσμα καί τῶν πιστῶν τό ἐγκαλώπισμα. Αὐτή εἶναι ἡ προσφορά τῆς ἀνθρωπότητος στό Θεό, ἡ καθαρότητι ἀγγέλους ὑπεράρασα. «Ἠμεῖς προσφέρομεν Μητέρα Παρθένον».

Καί τώρα πού γιορτάζουμε τά χίλια χρόνια τοῦ ἀγγελοδίδακτου ὕμνου, δέν κάνουμε ἁπλή ἱστορική ἀναδρομή. Ζοῦμε ἐδῶ ἐκεῖνο τό θαῦμα τώρα. Ἔχομε τήν ἴδια ἅγια εἰκόνα μπροστά μας. Ἔχομε τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ πού ψάλλει μετά τῶν μακαρίων πνευμάτων. Ἔχομε τόν ἀνώνυμο μοναχό καί τόν ἄγνωστο ἁγιογράφο. Ἔχομε συγκεντρωμένους ὅλους τούς ἐπωνύμους καί ἀνωνύμους, οἱ ὁποῖοι στούς αἰῶνες πού πέρασαν, ταπεινώθηκαν, ἔκλαψαν, πόνεσαν, ἀγάπησαν καί ἄκουσαν ὕμνους ἀνάκουστους, εἶδαν ὁράματα μυστικά, τράφηκαν μέ οὐράνιο μάννα, ἐνετρύφησαν στή χαρά τοῦ παραδείσου, νίκησαν τή φθορά καί μπῆκαν θεία χάριτι στήν ἐλευθερία τῆς μελλούσης Βασιλείας.

Ἐδῶ, διά τῆς Θεοτόκου καί τοῦ Θεανθρώπου, στή θεία Λειτουργία εἶναι παρόντα πάντα. Αὐτή εἶναι πού κατήργησε τούς φραγμούς, εἶναι ἡ ἐν χρόνῳ τόν ἄχρονον ἀφράστως κυήσασα, ἡ τῷ θείῳ τόκῳ της τυπώσασα τόν ἔξω τόπου τῇ θεότητι ὑπάρχοντα. Καί τούς κοσμικῶς καί χρονικῶς διεσπαρμένους ὁμοχώρους καί συγχρόνους ποιεῖ. Διά τοῦ θείου τόκου της ἀνήχθημεν ἐν ὑπερώῳ λειτουργικῷ τόπῳ ὅπου τά φοβερά τελεσιουργεῖται.

Γιά ὅλα αὐτά ἄξιον ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν τήν Θεοτόκον.

Καί μεῖς ἀξιωνόμαστε νά μένομε στό περβόλι της. Καί εἶναι κατά χάριν μεθ᾽ ἡμῶν. Ἐνῶ μετέστη πρός τήν ζωήν, τόν κόσμον οὐ κατέλιπε. Καί γέμισε τούς λάκκους καί τά ὑψώματα τοῦ Ὄρους μέ παιδιά δικά της, ταπεινά καί ἅγια, πού ψάλλουν μέ ἀγγέλους. Καί τούς κάνει συντροφιά ἡ Θεομήτωρ. Καί γράφονται στίς καρδιές καί τίς πέτρες θεῖοι ὕμνοι. Καί μένουν στήν ἀτμόσφαιρα καί στά κελλιά καί τά χώματα καί τή μνήμη ἀρώματα οὐράνιας εὐωδίας. Καί φωτίζουν τόν ὁρίζοντα τή νύχτα καί τή μέρα θεῖες ὀπτασίες. Καί καθημερινῶς ὑμνοῦμε «τήν καθαράν οἱ ἀκάθαρτοι».

Εἶναι τά κελλιά, τά μοναστήρια, τά ἡσυχαστήρια, τά μονοπάτια, τά κοιμητήρια γεμάτα θεομητορική παρουσία καί κατάνυξι, πού νίκησε τό θάνατο, καταργεῖ τίς ἀποστάσεις καί γεμίζει τά πάντα παρηγοριά. Γι᾽ αὐτό δοξολογοῦμε, εὐγνωμονοῦμε καί νοιώθουμε ὅτι εἶναι φοβερός ὁ τόπος οὗτος. Δέν εἶναι τίποτα ἄλλο, ἀλλ᾽ οἶκος Θεοῦ. Καί αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

Εἶναι ἀναρίθμητα τά θαύματα τῆς Παναγίας, τῆς Παρθένου, τῆς φοβερᾶς προστασίας τοῦ Ὄρους, τῆς Πορταϊτίσσης, τῆς Γλυκοφιλούσης, τῆς Ὁδηγητρίας, τῆς Γοργοϋπηκόου, τῆς Ἐσφαγμένης, τῆς Κουκουζέλισσας. Τῆς χάριτος τῆς φανερᾶς καί ἀγνώστου τῆς Παναγίας.

Παρ᾽ ὅλες τίς ἀδυναμίες μας, παρ᾽ ὅλες τίς ἐπιθέσεις διά τῶν αἰώνων, τῶν πειρατῶν, τῶν κουρσάρων, τῶν κατακτητῶν, τῶν δαιμόνων, τῶν ποικίλων πειρασμῶν, τό Ὄρος μένει ἅγιο καί ἱερό, μοναχικόν καταγώγιον, ἰδιαίτατον ἐνδιαίτημα τῆς Παρθένου. Καί εἶναι σ᾽ αὐτό κατά τήν ἀψευδῆ ὑπόσχεσί της ἡ Θεοτόκος ἄμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑφηγητής, τῶν μή πρακτέων ἑρμηνευτής, τροφεύς, κηδεμών καί ἰατρός.

Καί ἐφ᾽ ὅσον τόσες φορές κάθε μέρα, τώρα καί χίλια χρόνια, ἔμεινε ἡ Κυρία Θεοτόκος πιστή στήν ὑπόσχεσί της, εἴμαστε βέβαιοι ὅτι αὐτή ἡ ὄντως φιλόστοργος μητέρα θά μᾶς συμπαρασταθῆ καί τήν ὥρα τή φοβερά τῆς δίκης καί θά γίνη πρέσβυς πρός τόν Υἱόν της, ὅπως μᾶς ὑποσχέθηκε, ὅταν ἐκεῖνος ἔλθη κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς.

Ἔτσι, ἐκτός ἀπό τά μέγιστα γεγονότα τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, τά ὁποῖα δι᾽ αὐτῆς διεπράχθη, εἶναι ἄξιον καί δίκαιον νά ποῦμε καί νά ψάλωμε καί γιά τά χίλια χρόνια τῆς παρουσίας τῆς Κυρίας Θεοτόκου στό Περβόλι της ἀκόμη μιά φόρα μ᾽ ὅλη μας τήν καρδιά τό:

«Ἄξιον ἐστίν ὡς ἀληθῶς
μακαρίζειν σε τήν Θεοτόκον...»

Πηγή: agiazoni.gr